

ARABAKO SEAD-EN LAGUNEN ELKARTEA

JARDUERA MEMORIA

2023

Arabako SEADen Lagunen Elkartea
Asociación de Amigos y Amigas
de la RASD de Álava

AURKIBIDEA

MEMORIAREN EDUKIA

- Aurten, gauza bera? 3
- Saharar herriaren erakunde nazionalen laguntzea 6
- Saharar herriari laguntza ematea 7
Tindoufeko errefuxiatu-
kanpamenduetan, egungo egoera
"babeslekurako garapen" gisa ulertuta
- Giza eskubideak 12
- Gizarte-eraldaketarako hezkuntza 14
- Finantzaketa eta gastua 15
- Irudi korporatibo berria 16
- Kontaktua 17

AURTEN, GAUZA BERA?

Baliteke 2023. Urtean hedabideetan Sahararen auziak oihartzun handirik ez izatea, Ukrainako gerrari eskainitako arretak eta urriaren 7an Hamasen erasoaren ondoren Gazan piztutako sarraskiak eraginda, edo, agian, Estatuan maiatzean udal-hauteskundeekin hasi eta 2024an Europakoekin amaitu zen hauteskunde-ziklo luzeagatik, - aurretik hauteskunde orokor eta autonomikoetatik igarota; edo, jakina, munduan ultraeskuinak izandako gorakadari emandako arretagatik - Milei protagonista nagusia delarik - edo kapitalismo globalak eragindako klima-aldaketak eragindako tenperaturen igoeragatik.

Gure herrialdearen kasuan, ez da berria hedabide nagusiek gatazka hori alde batera utzi nahi izatea, 78ko erregimenean konpondu gabeko gaia baita, eta bereziki deserosoa baita estatuko bai ezkerrentzat bai eskuinarentzat.

Hala ere, gertaeren gaineko begirada arinak agerian uzten ditu gatazka luze honen orain eta etorkizunerako garrantzitsuak izan daitezkeen zenbait gai.

Izan ere, Fronte POLISARIOARENTZAT, lehenik eta behin, bere XVI. Kongresuaren ospakizunak markatu du 2023. Urtea, Dajlako wilayan, 2023ko urtarrilaren 13tik 17ra, "inbaditzailea kanporatzeko eta subiranotasuna amaitzeko borroka armatua areagotzea" lemapean ospatu zen. Emhamed Jaddad Fronteko azken urteetako buruzagi argienetako baten oroimenari eskainita, biltzarrak, gerraren garapenari eta haren ondorioei buruzko eztabaida zabal baten erdian, Idazkaritza Nagusirako 2 hautagaitzen aurkeztearen ezustea ekarri zuen. Hori guztia Fronte POLISARIOAK bere sorreraren eta askapen-borrokaren hasieraren 50. urteurrena ospatzen zuen urte berean.

Elkartetik bi gertakarietan parte hartu dugu. Ordezkaritza bat biltzarrean izan zen, eta, beste leku batzuetako milaka pertsona bezala, ekitaldi desberdinekin ospatu genuen saharar herriaren askapen mugimenduaren existentzia eta erresistentzia. Bizitza luzea Fronte Polisarioari!

Baina eztabaida estrategikoez eta ospakizunek ez dute ezkututzen Mendebaldeko Saharako gerraren errealitatea. Arlo militarri dagokionez, ELPSk lurralde okupatuan egindako eraso batzuek borroka areagotzeko borondatea adierazi duten bitartean Marokok, berriz, azken belaunaldiko armamentua eskuratu du Israel eta AEBtik, eta harresi osoan zehar biztanleria zibilaren aurka droneak erabiltzen jararitu eta okupatutako eremuetan aktibisten errepresioa areagotu zuen erantzuteko taktika nagusi gisa.

Marokok, txosten guztiek diotenez^[1], okupatutako lurraldeetan errepresioa nabarmen handitu du, batez ere une berezietan, hala nola POLIARIO Frontearen urteurrenean edo Nazio Batuen Mendebaldeko Saharako Idazkari Nagusiaren Ordezkaritza Pertsonala, Staffan De Misturak egin zuen lehen bisitaren bitartean.

[1]<https://rebellion.org/llamamiento-urgente-de-los-presos-politicos-saharauis-a-los-organismos-internacionales/>
<https://www.amnesty.org/es/location/middle-east-and-north-africa/north-africa/morocco-and-western-sahara/report-morocco-and-western-sahara/>
https://www.westernsaharareports.com/wp-content/uploads/2024/06/informe_sahara_web.pdf

Nazioarteko erakundeek aurpegi biko diskurtsoari eusten diote, aldi berean, saharar herriaren autodeterminazio-eskubidea aldarrikatzen dute (<https://www.resumenlatinoamericano.org/2023/12/11/sahara-mendebaldea-la-assembly-general-la-ona-adopta-una-nueva-resolucion-sobre-la-cuestion-saharai/>), eta ahaztu egiten dute errepresioaren eta espoliazioaren erantzukizuna eskatzea, bai Marokori, bai ofizialki administratzen duen potentziari: Espainiari.

Ebidentzia guztien gainera, Melillako mugan Espainako indarrekin batera, 37 pertsona gutxienez hil zituztenen kontrako pasibotasunaren gainera, Marocgaten ikerketak aurrera egin eta Europako Parlamentuak Marokori giza eskubideak urratzeagatik ezarritako lehen kondenaren gainera, NBEko Giza Eskubideen Kontseiluaren Aldizkako Azterketa Unibertsalaren ondoren egindako gomendio ugarien gainera, Marokoko Majzenen Mendebaldeko helburu kolonial eta ekonomikoekiko leialtasuna saritua izan da eta NBEko Giza Eskubideen Kontseiluko lehendakaritza lortu du Hegoafrikaren aurka, honek ordea Palestinako genozidioaren salaketan izan duen lidergo-jarrera zigortuta ikusi baitu.

Beste frontean, diplomazian, nahiz eta kanpo aliantzen politika Mendebaldeko Sahararen subiranotasuna onartzearekin lotzeko estrategiak ez dituen espero ziren emaitzak lortu, Marokok indartu du Israelekiko bere aliantza estrategikoa, uztailaren 17an Estatu hebrearrak "Mendebaldeko Sahararen lehian dagoen lurraldearen gaineko Marokoren subiranotasuna" onartu baitzuen. Hasiera batean, hurbilketa honek Mendebaldearen onespren handiago ekarriko ziola ematen zuen Gazako gerraren hasierako uneetan Israelen alde argi eta garbi kokatzen zelako, baina Palestinaren aurkako sarraski-gerran erabilitako basakeriagatik Israelek galdu duen prestigio politiko eta soziala izan daiteke Marokoren kontrako faktore bat, aldekoa izan beharrean. Izan ere, Europako herritar gehienak gero eta argiago ikusten ari dira bi gatazken arteko paralelismoak eta bi estatu kolonialei laguntzeko arriskua.

Hala ere, ez dirudi joera horrek Espainiako politikan eragina duenik. Aurreko legegintzaldian ez PSOE eta Podemosen gobernuak babesten zuen alderdien koalizioak, ezta saharar herriarekiko mugimendu solidarioak ez zuten Sanchez presidentek Marokok Espainiaren koloniaren gainean duen subiranotasuna onartzeko hartutako erabakia irauli; oraingoan koalizio-gobernu berriak, PSOE- Sumarrek, ez du gaia gobernu-itunean aipatu ere. Badirudi herri palestinarri zor zaioin babesa emateak - Palestinako Aginte Nazionalaren onarpena barne - ez duela inolako eraginik kontraesanak zuzentzeko, Gobernuak jarraitzen baitu Espainiako Saharako koloniarekin - hango lurralde eta herritarrekin- dituen betebeharrak guztiak ukatzen Palestinako eta Ukrainako kasuetarako nazioarteko zuzenbidea eta giza eskubideak goraipatzen dituen bitartean.

Gure lana justizia eskatzea, erantzukizunak eskatzea eta saharar herriaren borroka mendetako babestea da, kolonialismo eta zapalkuntza mota guztien aurkako borrokaren zati gisa. Aurrera goaz.

Elkartea sortu zenetik, Fronte POLISARIOAREKIN lankidetzat estua izatea erabaki genuen, Nazio Batuek onartutako saharar herriaren ordezkaritza legitimo bakarra baita. Beti saiatu gara haien eskaerak eta beharrak entzuten eta kontuan hartzen, bai eskura ditugun erakundeek planteatzeko, bai proiektuak eta jarduerak diseinatzeko eta gauzatzeko.

Hasieratik, Elkarateak hiru ildo estrategikoren inguruan antolatu du bere lana.

1. Arabako herritarrak mobilizatzea eta presio politikoa egitea, saharar herria bere lurraldera itzul dadin eta autodeterminazio eskubidea erabil dezan.
2. Saharar herriari Tindoufeko errefuxiatu-kanpalekuetan laguntzea, egungo egoera "babeslekurako garapena" dela ulertuta, larrialdi-egoera baita, baina ez du behin betikoa izan behar.
3. Marokok legez kanpo okupatutako Mendebaldeko Saharako lurraldeetan dagoen egoera salatzea, nazioko eta nazioarteko foroetan.

Jarraian, Elkarateak 2023. urtean zehar sustatu eta antolatu dituen proiektu eta jarduerak azalduko ditugu, noizbehinkako bazkide, boluntario eta kolaboratzaileen lankidetzari esker.

Ildo estrategiko horiek saharar herriaren premietan, gure ingurune sozio-politikoan edo Elkaratearen baitan gertatu diren aldaketetara egokitzen joan dira. Gaur egun, Arabako SEADen Lagunen Elkartea 2017-2021 Plan Estrategikoaren mende dago, eta plan hori zabaldu egin da aurten. Gainera, plan horren barruan daude genero-plan espezifikoak, gizarte-eraldaketarako hezkuntza eta ekintza humanitarioa. Jarraian, Elkarateak 2023an egindako jardueren laburpen bat aurkeztuko dugu lau epigrafetan. Jarduera horiek Plan Estrategikoaren barruan sartzen dira.

SAHARAR HERRIAREN ERAKUNDE NAZIONALEI LAGUNTZEA

LANKIDETZA MINISTERIOARI LAGUNTZEA

Lankidetza Ministerioa da kanpalekuetara iristen den laguntza koordinatzeaz arduratzen den erakunde publikoa, eta SEADn eta Sahararekin lan egiten duten GKEen eta nazioarteko erakundeen arteko lotura gisa jarduten du. Errefuxiatuen kanpamenduen testuinguruan, non nazioarteko laguntza ezinbestekoa den, erakunde honen lana funtsezkoa da eguneroko bizitza ziurtatzeko. Ondo egituratutako lankidetza teknikorako duten eginkizunaren garrantziaz jabetuta, Gasteizko Udalak eta Elkarateak urtero gordetzen dute lankidetza-hitzarmeneko diru-partida bat Ministerioko langileen lana aitortzeko pizgarriak ordaintzeko.

SAHARAKO ORDEZKARITZA BULEGOA (SOB)

Gasteizen laurogeiko hamarkadaren amaieran finkatu zen SOBak Arabako SEADen Lagunen Elkaratearen babesa jaso du beti, eta duela hogeitau urte baino gehiagotik, Lankidetza eta Garapenerako Euskal Agentziarekin eta Arabako eta Bizkaiko foru-aldundiekin sinatutako lankidetza-hitzarmenen bidez.

Euskadiko SOB Espainiako Estatuko autonomia-erkidegoetan eta Europar Batasuneko eta munduko gainerako estatuetan hedatutako ordezkari diplomatikoen sarearen parte da. Sare hori estrategikoa da Mendebaldeko Saharak errefuxiatuek dituzten beharrei erantzuteko laguntzak izateko eta haien kausarekiko atxikimendu politikoak izaten jarrai dezan, giza eskubideekiko errespetuaren ikuspegitik.

Sahararren Euskadiko Ordezkaritza Bulegoak etengabe eutsi dio ordezkaritza zereginari Euskal Autonomia Erkidegoko erakundeen aurrean –udalekiko, aldundiekiko eta gobernu-sailekiko harremanetan–, saharar herriarekiko elkartasun-erakundeen lana koordinatzeari eta garapenerako lankidetzako eta ekintza humanitarioko proiektuak gauzatzen laguntzeari.

Ordezkaritzak antolatu ohi dituen programen artean, Oporrak Bakean eta charter hegaldiak –aurten pandemiaren ondoren berriro antolatu direnak– eta Karabana Solidarioa daude.

Aurten, garrantzitsua izan da Bulegoak elkartasun-mugimenduari emandako laguntza, gatatzaren gaurkotasunak eraginda antolatu diren kontzentrazioetan, prentsaurrekoetan eta manifestazioetan parte hartuz, bai eta kultura-jardueretan ere, hala nola aurkezpen artistikoetan eta hitzaldietan.

SAHARAR HERRIARI LAGUNTZA EMATEA TINDOUFEKO ERREFUXIATU-KANPAMENDUETAN, EGUNGO EGOERA "BABESLEKURAKO GARAPEN" GISA ULERTUTA

Saharar herriari laguntza humanitarioko proiektuen bidez bizirauteko borrokan laguntzeaz gain, bere garapen propioa babesten da tokiko gaitasunak indartzeko helburua duten lankidetzaproiektuen bidez.

Atal honetan, errefuxiatu-kanpamentuetan agintari sahararrekin lankidetzan aritzen garen eremuak deskribatzen ditugu.

GENEROA ETA FEMINISMOA

Gure elkarteak, ekintza guztietan genero-ikuspegia txertatzeaz gain, lan-eremu espezifiko bat du Saharako Emakumeen Batasun Nazionalarekin (UNMS). 1974. urteaz geroztik, erakunde horrek bi arrazoiren inguruan biltzen ditu emakume sahararrak: saharar herriaren independentzia eta emakumeena, mundu bidezkoagoa eta zuzenagoa aldarrikatzen baitute, gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak ezabatuz. Lan honetan UNMSri Laguntzeko Euskal Sareak laguntzen dio, eta EAEko hainbat udaletako (Basauri, Berriz, Ermua, Getxo, Ondarroa) berdintasun-eragileak integratzen ditu, beste erakunde batzuen laguntzarekin, hala nola Gasteizko Udalaren, Bilboko Udalaren, Emakunderen eta Euskal Fondoaren laguntzarekin. Elkartearen, Euskal Sarearen eta UNMSren arteko elkarlanaren ondorioz, 2005. urtetik aurrera wilaya guztietan emakumeen etxeak eraikitzen eta hornitzen lagundu genuen eta ondoren kanpamentuetan ahalduntzeko eskola bat sortu zen 2018ko urtarrilean, emakumeen etxeen egituraren barruan txertatua. 2023an zehar, UNMSk bere jarduera-programa gauzatzeko jarraitu du emakumeen etxeetan, ahalduntzea sustatzeko hainbat ekintzarekin. 2023an, UNMS trantsizio-aldia izan du, idazkaritza nagusiaren eta talde exekutiboaren aldaketak izan baitira, 2022an egindako kongresuaren ondoren. Trantsizio- eta indartze-ildo horretan, hausnarketa-prozesua babestu da. Gainera, ordenagailu berriak eman zaizkio erakundeari bere zereginak betetzeko. Horrela, bada, Euskal Sarearen zereginak suspertzeko lanean ari gara, latentzia-aldi bat ere igaro baitu.

Lan hori guztia Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziaren eta Gasteizko, Basauriko eta Berrizko udalen finantza-laguntzari esker egin da.

Bestalde, ahalduntzea enplegurako prestakuntzaren bidez ere lortzen dela sinetsita, Gasteizko Udalak laguntza eman dio Dajlako Emakumeen Lanbide Heziketako Eskolari, 1999tik wilayako gazteei lan-munduan sartzeko aukerak eskaintzen baitizkie.

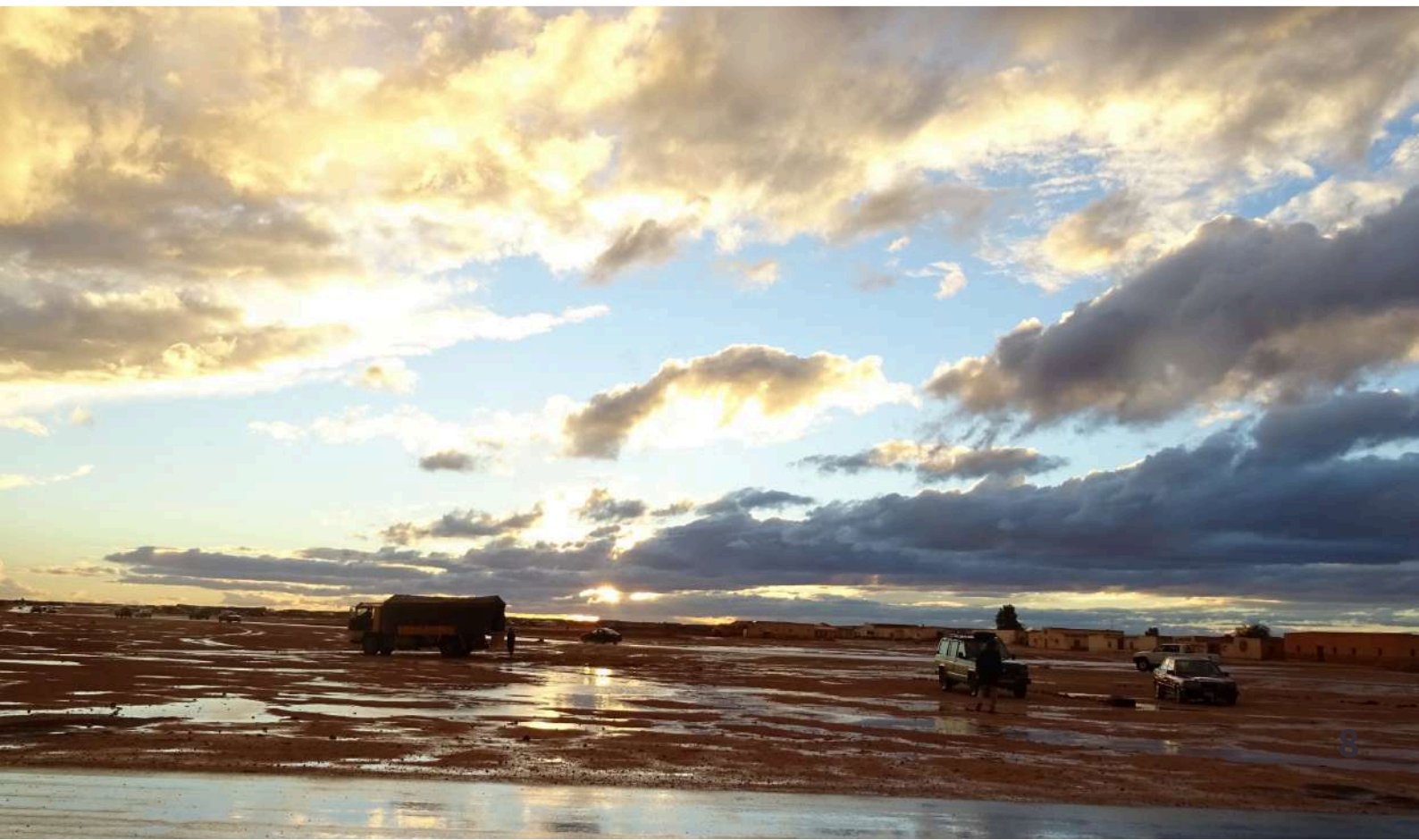
GARRAIO ARLOA

Elkarteak garraio-sektorean egindako proiektu guztietan bezala, 2023an gauzatutako proiektuaren azken helburua kanpoarekiko mendekotasuna murriztea eta tokiko autonomia sustatzea da. Garraio publikoa sendotzeko helburuarekin, tailerrak hornitzen dira beharrezkoak diren material suntsikorrekin eta ordezkoekin haien langileak ibilgailu publikoen mantentze-lanak eta konponketak ziurtatzeko; horrez gain, Garraio eta Energia Ministerioari erregai-zisterna kamioi berri bat eman zaio.

2023ko maiatzean, funtzio publikoari atxikitako ibilgailu arin eta astunen mantentze-lanak eta konponketak egiteko behar ziren ordezko-piezen eta suntsikorren zati bat bidali genuen. Era berean, karabanarekin batera, ponpaketa-ekipoak eta erregai-iragazkien kartutxoak bidali genituen, Rabuniko gasolindegi zentralaren zerbitzua modu nabarmenean hobetzeko.

Garraio eta Energia Ministerioak erregaia banatzeko dituen 4 erregai-zisterna kamioietatik bat zerbitzuz kanpo dago eta gainerako ibilgailuak amortizatuta daude eta ordezkatu egin behar dira.

Pandemia amaitu zenetik, fabrikatzaileek eta kontzesionarioek ibilgailu astunak entregatzeko epea luzatzen ari da, urtebete baino luzeagoa izan arte. 2022ko maiatzean Euskal Fondoak proiektua bereganatu ondoren, Elkaratek bere funtsak erabilita, kamioi bat txasisean eta ibilgailu horren zehaztapen teknikoekin bat zetorren 10.000 litroko erregai-hornidura ekipo bat enkargatu zituen. 2023. urtearen amaieran, atzerapen handiz, kontzesionarioak karrozeriari entregatu zion ibilgailua txasisean. Kamioia 2024ko karabanan bidali da.

ELIKADURA-SEGURTASUNA

Ilargi erdi gorri Sahararrak (MLRS) nazioarteko hainbat erakunderen ekarpenak bitarte, hileru, oinarritzko elikagaien saskia ematen die familiei eta SEADeko Lagunen Elkartek urtero egiten dio ekarpena saski horri. Laguntza hori hainbat erakunderekin (Eusko Jaurlaritza, Vitoria-Gasteizko Udala, Basauriko Udala) egindako zuzeneko hitzarmenei edo lehiaketa bidez lortutako funtsei esker lortzen da, eta, horrela, inoiz behar beste estaltzen ez den premia iraunkor bat – aurten are gehiago – arintzen laguntzen da. Beste behin ere, 2023an, oinarritzko saskia dibertsifikatu ahal izan da, Gasteizko Udalaren funtsekin erositako arrautzei esker, animalia-jatorriko proteinen iturri bakarra.

Azken urteotan, SEADen Gobernuak moringaren laborantza sustatzen ari da, elikadura-laguntzarekiko mendekotasuna arintzeko helburuarekin. Moringa landare-proteinen, bitaminen eta mineralen iturri garrantzitsua da. Gasteizko Udalarekin sinatutako hitzarmenaren barruan, 2016an Garapen Ekonomikoko Ministerioari moringa-eremu bat landatzen/ereiten lagundu zitzaion. 2019an, Moringa Prozesatzeko Zentroa jarri zen martxan. Bertan, bildutako orriak prozesatzen dira eta moringa-hauts bihurtzen dira, elikagaien segurtasunari buruzko Europako arauak betez.

Kolektibo kalteberenetako bat anemia duten bularreko emakumeak dira. 2022an emaitza oso onak lortu ondoren, Smarako Eskualdeko Osasun Zuzendaritzarekin lankidetzan, moringa-hostoaren hautsak Smarako wilayan erditu ondoko anemia tratatzeko elikadura-gehirri gisa duen eraginari buruzko bigarren azterketa bat egin genuen, eta egiaztatu da moringa emateak odoleko hemoglobina azkarrago berreskuratzen laguntzen duela. Moringa-kontsumoaren eragin positiboa berretsi zuen azterlanaren emaitzak baieztatuta, hurrengo fase batean sartuko gara: moringa-kontsumoaren sustapena familietan. Fase honetarako, landareari buruzko informazioa biltzen duen gida txiki bat egiten da, eta, EHUKo Farmazia Fakultatearekin (Farmazia Saila eta Elikagaien Zientziak) lankidetzan, sukaldari saharar profesional bat errezetategi bat prestatzen ari da moringa hainbat plateretan sartzeko. Plater horien osagaiak kanpalekuetan daude eskuragarri.

INGURUMENA

Duela hamarkada batetik hona, animalia hilak (urtean 5.000 inguru) eta etxe hondakinak biltzeko sistema bat dago, baliabide teknikoak, materialak eta ekonomikoak urriak diren arren. Nazioarteko laguntza murriztearen ondorioz, Saharako Gobernuak gero eta funts gutxiago ditu ingurumen-osasunaren sektoreari erantzuteko (etxe hondakin biltzea, fumigazioak eta desinfekzioak, eta abar), eta amortizatutako kamioi arinez biltzeko sistemak gero eta arazo handiagoak ditu bere zeregina betetzeko.

2021aren amaieran, Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziak Laguntza Humanitarioaren Esparru Estrategia onartu zuen. Horri esker, Ur eta Ingurumen Ministerioari etxe hondakinak eta plastikozko ontziak Bojador wilayan modu erdi selektiboan jaso eta biltzeko sistema bat ezartzen lagunduko diogu, birziklapena elementu nagusi gisa duen kudeaketa-sistema integral baterako lehen urrats gisa.

Biltegitratze eta biltzea erdi selektiboaren sistema honen bi elementu nagusiak HHS edukiontzia eta ibilgailu biltzaileak dira. Uztailean, atzerapen handi baten ondoren, 3 kamioi arin, biltzea ekipoz hornituta, entregatu ziren. Boluntario-talde bat Tarregako muntaketa-fabrikara joan zen, eta biltzea-ekipoen funtzionamenduari eta mantentze-lanei buruzko prestakuntza pertsonalizatua jaso zuen. Boluntarioek eurek instalatu zuten edukiontzia lekuan bertan garbitzeko ekipo mugikor bat Arabako Foru Aldundiak emandako bigarren eskuko lur orotarako ibilgailu batean, eta 2024an kanpalekuetara iristea espero dugu.

GAZTERIA ARLOA

Gazteriaren arloan, aurtan lehentasunezko bi ildo babesten jarraitu da: plangintza estrategikoa, SEADn Gazte Planaren bidez, eta hezkuntza-aisialdia.

Lehen lerroari dagokionez, Gazteria Zuzendaritza sendotzeko prestakuntza eta laguntza eman dira, eta Gazteria eta Kirol Ministerioko gainerako sailetara ere zabaldu da, sail eta taldeentzako funtzionamendu-sistema bat zehazteko helburuarekin, kohesio, konfiantza eta erabakiak modu partekatuan hartzea ahalbidetuko duena.

2023an, ahalegin handiena bideratu da saharar gazteek kanpalekuetan duten egoerari buruzko diagnostikoa egitera, hori izango baita SEADn Gazte Plan berria sortzeko oinarria. Urtearen erdialdean, lehen bidaia egiten da ikerketa sozial hori egiteko kontratatutako profesionalekin. Lehen etapa honetan 30 elkarrizketa baino gehiago egiten zaizkie karguagatik, prestakuntzagatik edo esperientziagatik hautatutako pertsoneri: ministroak, gazte-erakundeetako ordezkariak, imanak, gazteak, etab.

Urtearen amaieran, bigarren bidaia egiten da, eta, bertan, 7 pertsonaz osatutako tokiko talde bati prestakuntza ematen zaio. Talde hori, ondoren, inkestak, eztabaida-taldeak eta gazteekin irekitako tailerrak egiteaz arduratzen da. Datuak aztertzeko fasearen ondoren, emaitzak 2024. urtearen erdialdean izatea aurreikusten da.

Hezkuntza-aisialdiaren eremuari dagokionez, Scout Erakundearekin lanean jarraitzen da wilayetako nerabe-taldeekin eta maiatzaren 20ko eskolarekin. Hezkuntza-talde berak mantentzen dira, aldaketaren bat izan ezik, eta astean bi egunetan saioak egiten jarraitzen da. "Nerabeek gizartean duten eginkizun eraikitzailea nabarmentzea", "nerabeen egoera psikologikoa hobetzea", "nerabeak gizartean integratzea" eta antzeko helburuekin, intereseko gaii buruzko dinamikak, antzerkiak, tailerrak eta eztabaidak egiten dira, hala nola drogen kontsumoa, tabakoa, ingurumenaren zaintza, eta abar.

Scout erakundearen barruan, genero-berdintasunaren gaia jorratzen jarraitzen da. Otsailean, 5 wilayetan prestakuntza egin zen, Euskaditik joan zen aditu batek eman zuen Gazteria Zuzendaritzako genero-arduradunarekin batera. Prestakuntzaren bigarren zatia 2024. urtearen hasieran egin da.

Halaber, laguntza ematen zaio scout erakundeari funtzionamendu-gastuetarako eta mugimenduarentzat garrantzitsuak diren egunetan ekintzak egiteko.

GIZA ESKUBIDEAK

Elkarteak egiten duen lan guztiaren zeharkako arloa izateaz gain, giza eskubideak jarduera-eremu espezifikoa dira, eta eremu horretan ekintza zehatzak gauzatzen ditugu. Arabako Foru Aldundiarekin sinatzen den urteko hitzarmenaren barruan, laguntza ematen zaio CONASADHi (Giza Eskubideen Batzorde Nazionala), hau da, giza eskubideen egoeraren jarraipena egiteaz arduratzen den Saharako erakunde ofizialari, bai eta arlo horretan prestakuntza eta sentsibilizazioa egiteaz arduratzen denari ere. Bestalde, lagundu egiten dugu Mendebaldeko Saharako ordezkari batzuk Genevako Giza Eskubideen Kontseiluan parte hartu dezan, kanpamenduen, lurralde okupatuen eta diasporaren ordezkari gisa. Ildo horretan, honako partaidetza hauek babestu dira:

- Mustafa Abdelbari. Giza Eskubideen Kontseiluaren 52. bilkuran parte hartu zuen Genevan, martxoaren 16tik 24ra, Saharako ordezkariaren barruan. Side events-ei laguntzeko talde teknikoan parte hartu zuen, giza eskubideen aurkezpen orokorrean estatu kideekin komunikazio-mekanismo bat sortzeko jardunaldian parte hartuz. Bertan, Mendebaldeko Saharan giza eskubideen egoera azaldu zuen.
- Aleydis Nissen. Leidengo Unibertsitateko doktoratu ondoko ikertzaile eta aditu akademikoak goi mailako konferentzia hibridoan parte hartu zuen: PIDCC/PIDESC 1. artikulua ezarpena Mendebaldeko Saharan, 2023ko martxoaren 1ean egin zen.
- Francesco Corrales, Carlos Villán-Durán eta Teslem Andala Ubbi (Tesh). Giza Eskubideen Kontseiluaren 54. saioan parte hartu zuten hizlari gisa, goi-mailako konferentzian: Mendebaldeko Sahararen deskolonizazio-prozesua: Espainiaren erantzukizuna, irailaren 13an izan zen.

Mahfouda El Khafiren hautagaitza aurkeztu zen Eusko Jaurlaritzaren Giza Eskubideen Defendatzaileen Programarako, emakume sahararren zeregina ikusarazteko helburuarekin.

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 75. urteurrenaren barruan, "Intsumisak" dokumentala aurkeztu zen Gasteizen, ondorengo mahai-inguruan, Ghaliya Djimi eta Mina Bali giza eskubideen defendatzaileek hartu zuten parte. Giza eskubideen bi defendatzaileak gure erkidegoko hainbat erakundetako ordezkariekin bildu ziren Marokok okupatutako lurraldeetan sahararrei etengabe eragiten dizkien giza eskubideen urraketen berri emateko. Marokok emakume sahararren aurka egindako indarkeria kasuak eta giza eskubideen urraketak jasotzen dituen film laburra da Intsumisas, Hegoa eta Euskal Fondoaren "Dena argitara atera dadila" txostenean jaso. Dokumentalak emakume horien historia kontatzen du, biktimen, ikertzaileen eta aktibisten rol hirukoitza ikusaraziz. Ekoizpenak, gainera, Marokok su-etena urratu izanak (eta Fronte Polisarioak ondorengo gerra deklaratu izanak) markatutako testuinguru politikoa islatzen du, eta, berrikiago, Espainiako Estatuaren kanpo-politikaren aldaketa.

Proiektzioa 2023ko abenduaren 13an egin zen, Artium Museoko auditorioan. Egun horietan, programa propio bat garatu zen, gizarte- eta ingurumen-gaiei eta ingurumen-justiziarri buruzkoa, ikuspegi feminista dekolonialarekin. Programa horretan, Mohamed Sleiman Labat zinemagile saharararen DESERT PHOSfate filma ere aurkeztu zen.

SAHARA LIBRE

AS

GIZARTE-ERALDAKETARAKO HEZKUNTZA

Arabako SEADen Lagunen Elkartearen lanaren zati bat Gasteizko, Arabako eta Euskal Herriko gizartea eta erakundeak Mendebaldeko Saharan konpondu gabeko gatazkaren azpian dauden arrazoen inguruan sentibilizatzen eta munduan antzeko arrazoiengatik gertatzen diren giza eskubideen urraketekin duen lotura azaltzen bideratuta dago.

Eragin eta Gizarte Eraldaketarako Hezkuntza arloaren barruan, 2023an hainbat jardura eta ekintza egin dira. Horietako batzuk urtero egiten dira Saharako egutegian adierazitako efemerideen inguruan, hala nola otsailaren 27an (SEADen aldarrikapenaren urteurrena), maiatzaren 10ean eta 20an (Fronte Polisarioaren sorrera eta lehen jardura), azaroaren 14an (Madrilgo Akordioak sinatzea). Ekintza horiek Saharako Ordezkaritzarekin eta Sahararekiko eta diasporako saharar elkarteekiko elkartasun-mugimenduarekin koordinatuta egiten dira, batzuetan Estatu mailako Saharar Ordezkaritzarekin ere.

- 02/27an kalejira bat antolatu zen Gasteizko hirigunetik eta alde zaharretik, jai-giroan, SEADen aldarrikapenaren urteurrena ospatzeko.
- 05/10ean, egun honek aurten garrantzi handiagoa izan zuen, 50 urte bete baitziren Fronte Polisarioa sortu zela. Alde batetik, Carlos Ruiz Miguelen "El Frente Polisario: desde sus orígenes hasta la actualidad" liburuaren aurkezpen-ekitaldi bat egin zen, eta ondoren mahai-inguru bat izan zen, eta, bestetik, saharar diasporarekin, autonomia-erkidego mailako jai-ekitaldi bat antolatu zen Gasteizen, non haren kulturaren erakusketa bat egon zen, haimekin, erakusketekin, musikarekin eta dantzarekin.
- 14/11 Madrilgo hiruko akordioaren urteurrenaren inguruan, izaera aldarrikatzailea eta salatzailea duten ekitaldiak antolatzen dira. Gasteizen, alde batetik, bideo-forum bat egin zen Elkarteak sortutako "Gdeim Izik" dokumentala ardatz izan zuela. Bestalde, Taleb Alisalemen "Un viaje a la libertad" liburuaren aurkezpena egin zen.

Ekitaldi horiez gain, irailtik abendura bitartean hiriko hiru gizarte-etxetan "Erresistentzia elikatuz: saharar herriaren proposamenak elikadura hobetzeko" moringari buruzko erakusketa jarri zen ikusgai.

Abenduan, aipatutako bideo-foruma antolatu zen, "Insumisas" film laburraren aurkezpena probetuz, ondoren, Ghalia Djimi eta Mina Bali giza eskubideen defendatzaileekin eztabaida mahaia izan genuen.

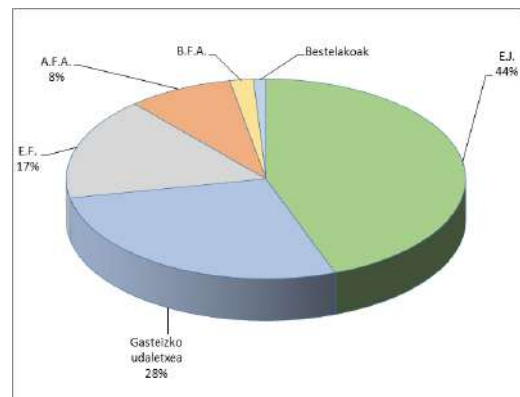
FINANTZAKETA ETA GASTUA

Aipatu ditugun proiektu eta jarduera guztiak, neurri handi batean, erakunde publikoen finantzaketari esker dira posible, erakunde horiek proiektuek eragiten duten kostuaren ia % 100 ematen baitute. Zati txiki bat partikularren dohaintzetatik, hainbat erakunde pribatutatik eta bazkideen ekarpenetatik lortzen dugu.

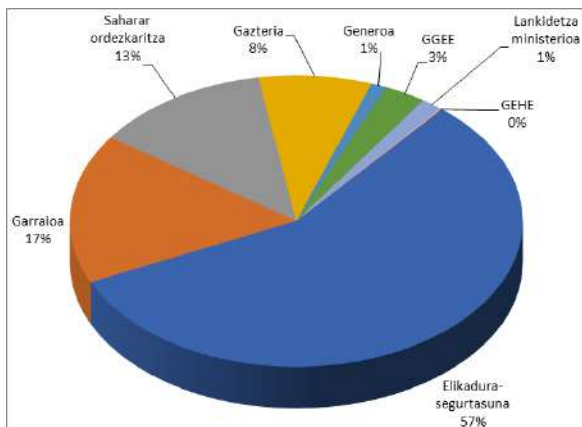
Jarraian, 2023an jasotako diru-laguntzak aurkezten dituzten bi taula eta bi grafiko aurkezten ditugu, jardueraren arloen eta erakunde finantzatzaileen arabera.

FINANTZATZAILEEK 2023. URTEAN EMANDAKO DIRULAGUNTZAK

FINANTZATZAILEAK	Dirulaguntza osoa	Ehunekoak
E.J.	515.000,00 €	44,37%
Gasteizko udaletxea	320.000,00 €	27,57%
E.F.	192.673,63 €	16,60%
A.F.A.	99.200,00 €	8,55%
B.F.A.	22.000,00 €	1,90%
Bestelakoak	11.740,00 €	1,01%
GUZTIRA	1.160.613,63 €	100,00%

2023AN EMANDAKO DIRULAGUNTZAK ARLOKA

ARLOAK	Dirulaguntza osoa	Ehunekoak
Elikadura-segurtasuna	661.434,58 €	56,99%
Garraioa	192.673,63 €	16,60%
Saharar ordezkariak	146.200,00 €	12,60%
Gazteria	93.948,20 €	8,09%
Generoa	12.849,05 €	1,11%
GGEE	34.594,74 €	2,98%
Lankidetzako ministerioa	17.423,55 €	1,50%
GEHE	1.489,88 €	0,13%
GUZTIRA	1.160.613,63 €	100,00%

FINANTZKETA PRIBATUA

BAZKIDEEN KUOTAK	7.776,00€
DOAHINTZAK	12.047,20€

IRUDI KORPORATIBO BERRIA

Azken urtean, gure irudi korporatiboa berritzeko eta hobetzeko lanean aritu gara, bai eta gure webgunean eta sare sozialetan kalitatezko edukia eskaintzeko ere.

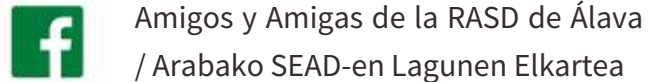
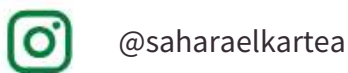
LOGO BERRITUA

WEB GUNE BERRIA - WWW.SAHARAEKARTEA.ORG

AURKITU GAITZAZU SARE SOZIALETAN

KONTAKTUA

945.147.853 // 660.299.622

www.saharaelkartea.org

administrazioa@saharaelkartea.org

Antonio de Sucre, 1 - 01003 Vitoria-Gasteiz

Arabako SEADen Lagunen Elkartea
Asociación de Amigos y Amigas
de la RASD de Álava